

**REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B**

Broj: I KŽ-Us 81/2019-13

**U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A**

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ane Garačić kao predsjednice vijeća te dr. sc. Zdenka Konjića i Perice Rosandića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Setnik kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog Ž. D., zbog kaznenog djela iz čl. 291. st. 1. i 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17. - dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje: USKOK) i optuženog Ž. D., podnesenima protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 1. veljače 2019., broj K-Us-9/17, u sjednici održanoj 23. studenog 2020., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice zamjenice Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske, G. H. H., optuženog Ž. D. i njegovih branitelja, odvjetnika V. M. i odvjetnika A. K.,

p r e s u d i o j e:

Žalbe USKOK-a i optuženog Ž. D. odbijaju se kao neosnovane te se potvrđuje prvostupanjnska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 1. veljače 2019., broj K-Us-9/17., optuženi Ž. D. proglašen je krivim da je na način i pod okolnostima opisanim u izreci te presude počinio kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 291. st. 1. i 2. KZ/11., te je na temelju iste zakonske odredbe osuđen na kaznu zatvora u trajanju šest godina, u koju mu je na temelju čl. 54. KZ/11. uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 22. travnja 2016. do 10. lipnja 2016.

Na temelju čl. 560. st. 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.) od opt. Ž. D. je oduzeta imovinska korist u iznosu od 3.327.989,00 kuna, koji iznos predstavlja imovinsku korist koju je optuženik ostvario kaznenim djelom i koja postaje vlasništvo Republike Hrvatske, pa je optuženiku naloženo da navedeni iznos isplati Republici Hrvatskoj u roku od petnaest dana od pravomoćnosti presude.

Na temelju čl. 148. st. 1. u vezi čl. 145. st. 2. toč. 1. i 6. ZKP/08. optuženiku je naloženo podmiriti troškove kaznenog postupka u sveukupnom iznosu od 141.974,34 kuna, a u koji iznos su uključeni svi efektivni troškovi postupka, kao i paušalna svota u iznosu od 3.000,00 kuna.

Protiv te presude žalbu je podnio USKOK zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženiku izrekne stroža kazna zatvora.

Žalbu je podnio i optuženik osobno zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te odluke o oduzimanju imovinske koristi i troškovima kaznenog postupka, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, uz prijedlog da ga se obavijesti o sjednici vijeća, te po branitelju V. M. zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni, oduzimanju imovinske koristi i odluke o troškovima postupka, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku pred potpuno izmijenjeno vijeće, uz daljnji prijedlog da se njega i optuženika obavijesti o sjednici vijeća. Branitelj optuženika podnio je i dopunu žalbe u okviru istih žalbenih osnova kao i u žalbi sa identičnim prijedlogom kao u žalbi.

Na žalbe i dopunu žalbe optuženika odgovor je podnio USKOK, uz prijedlog da se žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Odgovor na žalbu USKOK-a podnio je optuženik po branitelju s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana.

Spis je u skladu s čl. 474. st. 1. ZKP/08., dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Postupajući prema zahtjevu branitelja optuženika u žalbi, kao i u odgovora na žalbu, u smislu čl. 475. st. 2. ZKP/08., o sjednici vijeća izviješteni su optuženik i njegov branitelj, kao i državni odvjetnik. Sjednici su neposredno bili nazočni branitelj optuženika i državni odvjetnik, dok je optuženik sjednici nazočio putem video konferencijskog uređaja.

Žalbe nisu osnovane.

Budući da osobna žalba optuženika, kao i žalba, te dopuna žalbe njegova branitelja korespondiraju u istaknutim žalbenim osnovama, one će biti razmotrene kao jedinstvena žalba optuženika.

Pobijajući presudu suda prvog stupnja, optuženik smatra da je u istoj ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., jer da o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju isprava i iskaza danih u postupku i samih tih iskaza ili isprava. Daljnji modalitet već istaknute bitne povrede žalitelj nalazi u tvrdnji da je izreka pobijane presude proturječna razlozima, jer da navedeno vrijeme počinjenja djela iz izreke ne odgovara vremenu koje se spominje u obrazloženju.

Nadalje se ističe da je ostvarena i bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08., jer da se presuda temelji na nezakonitim dokazima, a to da se odnosi na sva u postupku provedena vještačenja, te da je u postupku teško povrijeđeno optuženikovo pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

U odnosu na istaknute modalitete bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., valja naglasiti kako optuženik nije u pravu. Optuženik ovim žalbenim navodom zapravo upućuje na to da je sud u presudi naveo da je u nekom zapisniku ili ispravi zapisano jedno, a zapravo je navedeno nešto posve drugo. Naime, konkretno, žalitelj kada se ovdje poziva na znatnu proturječnost između razloga presude i sadržaja isprava i iskaza navodi kako ta proturječnost zapravo suštinski proizlazi prvenstveno iz sadržaja provedenih vještačenja i to kemijsko fizikalnog, daktiloskopskog, biološkog i mehanoskopskog, pri čemu se u žalbi problematiziraju sadržajni fragmenti iz tih vještačkih nalaza, a potom ih se dovodi u vezu s razlozima pobijane presude i to onima, kako navodi žalitelj, koji su dani na stranicama 26 do 29 pobijane presude. Međutim, iako se ovdje suštinski radi isključivo o činjeničnim prigovorima na u postupku provedena vještačenja, o čemu će biti detaljnije raspravljeno u okviru žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, ovdje ipak valja naglasiti kako istaknuti žalbeni navodi ne apostrofiraju ostvarenje naznačene bitne povrede, i ne upućuju na proturječnost, a posebice ne značajnu proturječnost, kakva se navodi u čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08.

Ovo posebno iz razloga, jer bi se žalbenom reprodukcijom citiranih sadržajnih dijelova prethodno navedenih vještačenja, prema interpretaciji žalbe, mogli izvesti i drugačiji zaključci o nekoj odlučnoj činjenici, koji bi za žalitelja bili logičniji ili povoljniji, zbog čega, prema ocjeni ovog suda drugog stupnja, suprotno parafrazi iz žalbe, nije riječ o ostvarenju navedene bitne povrede, nego, kako je već prije naglašeno, o žalbenoj osnovi pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Stoga, ovaj sud nalazi da ne postoji u žalbi apostrofirana proturječnost, te da istaknuti modalitet bitne povrede iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08., nije ostvaren.

Također, nije u pravu žalitelj kada u žalbi upućuje na proturječnost između izreke i obrazloženja smatrajući da je vrijeme počinjenje djela u navedenim dijelovima pobijane presude različito interpretirano, čime da je ostvaren daljnji modalitet bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08. Naime, ovdje treba jasno naglasiti kako u pogledu vremena počinjenja kaznenog djela nema nikakve proturječnosti, budući da se vrijeme počinjenja djela navedeno u razlozima presude u potpunosti i egzaktno uklapa u vrijeme koje je navedeno u izreci pobijane presude, pa istaknuta bitna povreda, suprotno tvrdnji iz žalbe, nije ostvarena.

Nadalje, protivno žalbenoj tvrdnji optuženika da je ostvarena bitna povreda iz čl. 468. st. 2. ZKP/08., jer da se presuda temelji na nezakonitim dokazima i da je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom, valja naglasiti da žalitelj nije u pravu. Naime, u odnosu na istaknuti prigovor iz žalbe da se presuda temelji na nezakonitim dokazima iz čl. 10. st. 2. ZKP/08., pri čemu žalitelj apostrofira sva u postupku provedena vještačenja po Centru za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „I. V.“ MUP-a Republike Hrvatske, smatrajući da to tijelo nije moglo vještačiti, jer je Policijska uprava z. u postupku bila oštećenik, treba reći da se o istaknutim prigovorima u tom pogledu, koji su vezani uz nezakonite dokaze, ovaj Vrhovni sud Republike Hrvatske već izjasnio u svom rješenju od

26. siječnja 2017., broj KŽ-125/16-4. Kako je, dakle, navedenim rješenjem ovaj sud već pravomoćno odlučio o u žalbi opetovanim prigovorima optuženika vezanim uz nezakonite dokaze, pa tako i o provedenim vještačenjima po Centru „I. V.“, to se žalitelj, radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja ponovno upućuje na razloge iz te odluke (str. 5, list 1499 spisa).

Žalbom optuženika se osim do sada navedenog upućuje i na tvrdnju da mu je u postupku teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje, i da je time zapravo ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. ZKP/08. U okviru tog žalbenog prigovora žalitelj zapravo prepričava sadržaj spisa kronološkim redom, pri čemu navodi da je tijekom postupka u više navrata ukazivao, kako u žalbi protiv rješenja o provođenju istrage, tako i u odgovoru na optužnicu na nezakonite dokaze, koji prigovori su u postupku odbijeni kao neosnovani, iz čega zaključuje da mu je u postupku teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, pri čemu očito smjera na povredu iz čl. 6. Konvencije.

U odnosu na tako koncipiran žalbeni prigovor, prije svega proizlazi, a što ne osporava ni žalitelj u žalbi, da je o njegovim prigovorima vezanim uz nezakonite dokaze sud u tijeku postupka u više navrata raspravljao i odlučivao. Međutim, problematizirajući na ovakav način jedan ili dva stadija postupka, i pritom se općenito pozivati na povredu prava na pravično suđenje, čini se konceptualno neprihvatljivim. Ovo prije svega iz razloga, jer se postupak procjenjuje u njegovoj cjelini, a ne po stadijima, kako to žalitelj očito pogrešno smatra, a pritom gubeći potpuno iz vida činjenicu da se o njegovim prigovorima odlučivalo u više navrata, odnosno u svim prilikama kada se s takvim prijedlozima obraćao sudu, tako da pravo na pošteno suđenje u prvostupanjskom postupku ničim nije bilo ugroženo. Stoga, prema ocjeni ovog suda drugog stupnja, okolnost što žalitelj ne prihvaća odluke suda o njegovim prijedlozima za izdvajanje dokaza za koje očito i dalje smatra da su nezakoniti, ne dovodi u pitanje pravičnost suđenja u njegovoj cjelini, niti se tako nominalnim i uopćenim žalbenim prigovorom ostvaruje bitna povreda iz čl. 486. st. 2. ZKP/08.

Jednak se zaključak ovog drugostupanjskog suda odnosi i na daljnju tvrdnju žalitelja iz žalbe vezanu uz tzv. nezakonitost iskaza svjedokinje ... C., koji je dan na glavnoj raspravi, pri čemu je taj iskaz, što ne osporava ni žalitelj, kod izvođenja bio podložen kontradiktornom ispitivanju stranaka, pa nema govora o tome da bi taj iskaz samo zbog svog sadržaja, koji žalitelj očigledno ne prihvaća, bio nezakonit i da bi zbog tog iskaza došlo do ugroze njegova prava na pošteno suđenje. U tom smislu, prema ocjeni ovog žalbenog suda, treba naglasiti da se navedeni dokaz (iskaz svjedokinje ... C.) može procjenjivati samo sa aspekta njegove vjerodostojnosti, a nikako s aspekta njegove zakonitosti, kako to žalitelj pokušava imputirati u žalbi, a o dimenziji vjerodostojnosti tog iskaza se prvostupanjski sud, prilikom ocjene izvedenih dokaza već izjasnio, kako zasebno, tako i u okviru ostalih provedenih dokaza. Druga je stvar što žalitelj subjektivno ne prihvaća navedeni iskaz, ali time se s uspjehom ne opravdava istaknuti prigovor povrede prava na pravično suđenje, nego, eventualni prigovor na utvrđeno činjenično stanje. Prema tome, nije ostvarena ni ova u žalbi istaknuta bitna povreda iz čl. 468. st. 2. ZKP/08.

Zbog svega navedenog, žalba optuženika zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka nije osnovana.

Ispitujući u tom dijelu pobijanu presudu po službenoj dužnosti, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08., ovaj sud drugog stupnja nije našao da bi u presudi bile ostvarene neke druge bitne povrede odredbi kaznenog postupka na koje je dužan paziti po zakonu.

U okviru žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja žalitelj ističe da je sud prvog stupnja pogrešno i nepotpuno utvrdio okolnosti koje se odnose na nabavu, odnosno kupnju pile optuženika u trgovini B. te da u tom dijelu, bez valjanih razloga, nije prihvatio njegovu obranu kao vjerodostojnu. Osim toga, navodi da je svjedokinja I. J.P.C. neuvjerljivo i pogrešno iskazivala vezano za značenje brojeva koji su otisnuti na pili te da je na temelju tako neuvjerljivog iskaza te svjedokinje prvostupanjski sud potpuno pogrešno utvrdio vrijeme u kojem je optuženik kupio pilu u naznačenoj trgovini. Osim toga, žalitelj smatra nevjerodostojnim i iskaz svjedoka D. Ž., koji je kao voditelj odjela za imovinske delikte MUP-a RH neovlašteno naložio svjedokinji ... C. da provjeri preko proizvođača datum proizvodnje pile, te da je svjedokinju na glavnu raspravu iz bolnice doveo upravo svjedok D. Ž., pa smatra da je opisano postupanje tog svjedoka utjecalo na vjerodostojnost iskaza svjedokinje ... C. U tom pogledu žalitelj također tvrdi kako je zbog naprijed spomenute okolnosti prvostupanjski sud neosnovano odbio suočenje optuženika i svjedoka D. Ž.. Konačno žalbom se pobijaju sva u postupku provedena vještačenja, pri čemu se posebno apostrofiraju mehanoskopsko i daktiloskopsko, uz, uglavnom uopćenu tvrdnju da vještaci kao zaposlenici MUP-a nisu mogli biti neovisni i objektivni u donošenju svojih ekspertiza i da je na temelju takvih vještačkih nalaza pogrešno utvrđeno činjenično stanje u pobijanoj presudi. Žalbom se još također sasvim uopćeno ističe da u postupku zapravo ni jedan materijalni trag ili dokaz ne upućuje na zaključak da bi optuženik bio počinitelj kaznenog djela zlorabe položaja i ovlasti za koje je nepravomoćno osuđen pobijanom presudom.

Međutim, suprotno tako opsežno interpretiranim žalbenim navodima optuženika, prvostupanjski je sud potpuno i pravilno utvrdio sve odlučne, pravno relevantne i važne činjenice, te je analizirajući i ocjenjujući provedene dokaze, uključujući i obranu optuženika, s visokim stupnjem uvjerenosti zaključio, što u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, da je optuženik počinio kazneno djelo koje mu je optužnicom i stavljeno na teret, koji zaključak s pravom izvodi na temelju tzv. zatvorenog kruga indicija.

Naime, pravilnost takvog zaključka prvostupanjskog suda proizlazi prvenstveno iz nedvojbene činjenice, koju niti žalitelj ne dovodi u pitanje, a ta je da je optuženik u tijeku postupka različito iskazivao vezano uz nabavku pile koja je korištena prilikom otvaranja (provale) službene kase u uredu optuženika. Naime, prilikom prvog ispitivanja u istrazi optuženik je kategorički tvrdio kako nikada nije kupovao pilu za metal, da bi, nakon što je na glavnoj raspravi suočen sa snimkama video nadzora iz trgovačkog centra B., koje su pregledane na raspravi, izjavio da je 26. ožujka 2016. kupio pilu za metal. Nakon ukazivanja na tu nedosljednost u iskazu, optuženik je istu objasnio na način da je prilikom prvog ispitivanja u USKOK-u na stolu, prije početka ispitivanja već vidio donijeto rješenje o određivanju pritvora protiv njega, pa je sve što je rekao nakon toga bilo bez veze, jer je vidio da je sve protiv njega inscenirano. Osim toga, kako to osnovano zamjećuje prvostupanjski sud, optuženik je prilikom prvog iskazivanja na glavnoj raspravi rekao da je pilu čuvao dvije godine na svom imanju u C. L., a kod drugog iskaza je naveo da je pilu čuvao u spavaćoj sobi, pa i u tom dijelu sud prvog stupnja pravilno nalazi kontradiktornost i neuvjerljivost optuženikove obrane. Ispravno stoga, protivno navodima iz žalbe, prvostupanjski sud takvu obranu optuženika smatra nevjerodostojnom i suprotnom ostalim provedenim dokazima, o kojima će se razmotriti u nastavku ove presude.

Vezano uz optuženikove navode oko nabavke i identifikacije pile kupljene u trgovini B. tijekom postupka ispitana je svjedokinja ... C., djelatnica B., iz kojeg iskaza proizlazi kako prema numeričkim oznakama utisnutim na pili koju je optuženik donio na glavnu raspravu radi usporedbe sa pilom koja se već nalazila u spisu, nije moguće da bi optuženik kupio tu pilu 26. ožujka 2016., jer je ta pila prema oznakama na njoj proizvedena u mjesecu travnju 2017., prema čemu zapravo proizlazi da bi 26. ožujka 2016. optuženik kupio pilu koja još nije bila proizvedena, što je objektivno nemoguće i životno neprihvatljivo. Iskaz navedene svjedokinje pravilno prvostupanjski sud uzima kao vjerodostojan, pri čemu treba reći kako je navedeni dokaz prvostupanjskom sudu osnovano poslužio prije svega za ocjenu vjerodostojnosti okrivljenikove obrane, a potom i u odnosu na ispravno utvrđenje suda prvog stupnja da je upravo sa takvim tipom pile počinjeno konkretno kazneno djelo, koji zaključak prvostupanjskog suda se osnovano nameće, posebice kada se iskaz te svjedokinje dovede prvenstveno u vezu za provedenim mehanoskopskim, a potom i kemijsko-fizikalnim vještačenjem.

Ovo iz razloga jer je navedenim vještačenjima utvrđeno da su mehanički tragovi rezanja metalne kase u uredu optuženika mogli nastati upravo uporabom pile za metal marke „Wisent“, koju vrstu je optuženik dana 26. ožujka 2016. kupio u trgovačkom centru B. u B., što pak proizlazi iz izuzete snimke video nadzora iz tog trgovačkog centra, te računa s tim datumom. K tome prvostupanjski sud sve navedeno ispravno povezuje i sa činjenicom da su aktovci optuženika pronađeni tragovi koji odgovaraju tragovima i česticama s metalne kase koja se nalazila u uredu optuženika i u koju je provaljeno, na što upućuje provedeno kemijsko-fizikalno vještačenje.

S druge strane, tvrdnja iz žalbe optuženika da iskaz svjedokinje ... C. nije vjerodostojan zbog toga što je svjedokinju iz bolnice na ispitivanje na sud doveo svjedok D. Ž., voditelj odjela za imovinske delikte MUP-a RH, koji joj je prethodno naložio da službenim putem provjeri preko proizvođača datum proizvodnje pile, te da je taj postupak utjecao na vjerodostojnost iskaza svjedokinje, prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda nije osnovana, kao ni tvrdnja da je iz istih razloga iskaz svjedoka D. Ž. nevjerodostojan i neprihvatljiv. Naime, opisani postupak svjedoka Ž. ne može se nikako racionalno i logično dovesti u vezu sa iskazom svjedokinje C., čiju je vjerodostojnost prvostupanjski sud nakon kontradiktornog ispitivanja pravilno analizirao i ocijenio kako samog za sebe, tako i dovodeći ga u vezu sa ostalim provedenim dokazima, ispravno ga pritom ocijenivši jasnim uvjerljivim i određenim. Ovo tim više, jer su tehnički podaci vezani uz pilu o kojoj je svjedokinja u postupku iskazivala bili poznati samo njoj kao djelatnici trgovine B. koja se inače bavila prodajom robnog asortimana tog tipa, pa je nelogično i neuvjerljivo da bi laik sa strane uopće mogao svjedokinju u tom pogledu upućivati o sadržaju njenog iskaza, posebice u onom tehničkom dijelu o kojem je samo svjedokinja imala saznanja.

Iskazi ostalih ispitanih svjedoka i to Ž. P., A. G., I. N. i D. Ž. koji se žalbom općenito dovode u pitanje, a koji su iskazivali o osnivanju radne skupine, načinu rada radne skupine, razlozima zbog kojih je ista osnovana, načinu provođenja očevida i rezultatima očevida s pravom su kao vjerodostojni prihvaćeni po prvostupanjskom sudu, pa ih kao takve, ne ponavljajući sadržaje njihovih iskaza, u potpunosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja. Ovo i iz razloga jer su svi oni sukladni u postupku provedenim materijalnim dokazima, kao i provedenim vještačenjima, o čemu će se više reći u nastavku.

Naime, ovdje prije svega treba ukazati na u postupku provedeno daktiloskopsko vještačenje iz kojeg proizlazi da su na metalnoj kasi iz koje su otuđeni novac i zlato, a koja se nalazila u uredu optuženika, pronađeni tragovi papilarnih linija optuženika pa ta činjenica, po ispravnoj ocjeni prvostupanjskog suda, nije neobična, jer je optuženik svakodnevno bio u doticaju sa sefom (kasom). Međutim, položaj traga papilarne linije optuženika koji je detektiran na bočnoj strani kase, dakle, jednom neuobičajenom i sasvim atipičnom mjestu, prema ispravnom zaključku prvostupanjskog suda, izvedenom na temelju nalaza daktiloskopskog vještaka, upućuje i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda na zaključak da je upravo optuženik kasu oborio na pod i to u položaj u kojem je zatečena nakon što je otkrivena provala u sobu 231 i metalnu kasu, a što sve je koristio optuženik. Doda li se toj činjenici okolnost utvrđena iz mehanoskopskog vještačenja da su cilindrični ulošci brava na vratima soba 250 i 231 bili ispravni i da nisu otvarani pomoću specijalnog provalničkog alata te da su mehanički tragovi na vratima i dovratnicima soba 250 i 231 vjerojatno nastali upotrebom istog alata, proizlazi da je počinitelj na taj način upravo želio učiniti vjerojatnim da je u zgradu Policijske uprave zagrebačke provaljeno, a što je prema ostalim navodima vještaka iz nalaza, a što pravilno prihvaća sud, neuvjerljivo i neprihvatljivo. Naime, mehanički tragovi pronađeni na metalnoj kasi po nalazu vještaka za mehanoskopiju mogli su nastati jedino kada je položaj vrata kase bio „otključano i otvoreno“, što znači da je sef u trenutku rezanja (provaljivanja) bio otključan i otvoren, a budući da je ključ sefa imao samo optuženik, koja činjenica nije bila sporna, te da brava nije bila oštećena, tada je u pravu prvostupanjski sud kada zaključuje da protiv optuženika postoji čvrsti i zatvoreni krug indicija za počinjenje inkriminiranog kaznenog djela.

Na takav osnovan zaključak prvostupanjskog suda dodatno ukazuje i provedeno kemijsko-fizikalno vještačenje iz kojeg proizlazi da su u aktovci - torbi optuženika pronađeni tragovi, odnosno čestice plave boje, koje odgovaraju takvim istim tragovima, odnosno česticama koje su izuzete iz metalne kase iz sobe optuženika, te lista pile kojom je metalni sef obijen, odnosno piljen. Pritom prigovori obrane da su se ti tragovi u njegovoj torbi našli jer su prethodno bili namješteni, odnosno da je sef bio kontaminiran, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda nisu ničim konkretnim argumentirani, kako to s pravom zaključuje i sud prvog stupnja kada interpretira, opširno analizira, a potom i pravilno ocjenjuje navedeni dokaz.

Kada se sve ove okolnosti povežu sa iskazom svjedoka J. G., policijskog službenika u Odjelu za obradu organiziranog kriminaliteta, koji je naveo da je 3. travnja 2016. trebao raditi od 15,00 do 23,00 sata te da mu je optuženik promijenio radno vrijeme i rekao mu tog dana oko 17,00 sati da može ranije (oko 19,00 sati) otići kući, i iskazom svjedoka K. Č., policijskog službenika iz istog odjela, koji je naveo da ga je optuženik također zatražio da 3. travnja 2016. dođe ranije na posao, što je i učinio, te da mu je potom oko 20,00 sati na večer rekao da može otići ranije sa posla, a što mu optuženik do tada nikada nije rekao, tada je evidentno da je optuženik u svom uredu te večeri ostao sam i da su mu kao voditelju Službe organiziranog kriminaliteta PUZ-a bili dostupni privremeno oduzeti predmeti, pa tako i novac i zlato u metalnoj kasi. Pritom je također važno naglasiti i ponoviti da je jedino optuženik imao ključ od metalne kase i da iz provedenog mehanoskopskog vještačenja proizlazi da je brava metalne kase i nakon provala bila ispravna, što upućuje na pravilan zaključak suda prvog stupnja kako je optuženik u inkriminiranom razdoblju imao mogućnost za počinjenje djela, a potom inscenirati provalu u svoj ured i metalnu kasu.

Da je provala inscenirana upravo 3. travnja 2016. i to u vremenu između 20,30 i 22,35 sati prvostupanjski sud osnovano zaključuje na temelju činjenice da je optuženik tog dana i u

tom periodu osigurao da bude sam na drugom katu zgrade gdje se nalazio i njegov ured s kasom, jer je policijske službenike G. i Č. ranije otpustio sa posla, pri čemu je imao dovoljno vremena da poćini djelo prije nego je na snimkama nadzornih kamera vidljivo da je napustio Policijsku upravu zagrebaćku svojim službenim vozilom, a što je, prema snimkama, uslijedilo u 22,23 sati.

Takav ispravan zaključak suda prvog stupnja dodatno potvrđuju činjenice koje proizlaze iz provedenog daktiloskopskog, mehanoskopskog i kemijsko-fizikalnog vještaćenja, zapisnika o oćevidu, kao i iskaza svjedoka G. M., V. H., J. K., I. Z., A. K. i S. I., a koji dokazi i prema ocjeni ovog suda drugog stupnja s pravom upućuju na to da su provala u sobu 250 te provalna krađa u sobu 231 koju je koristio optuženik i metalnu kasu u njegovoj sobi inscenirane.

U tom smislu, a uzimajući u obzir sve do sada navedeno, prigovori iz žalbe optuženika u pravcu da kod njega nije pronađen novac i zlato koji su otuđeni te da su mu tijekom postupka zapravo namješteni dokazi, nisu osnovani.

Naime, logično je i životno obrazloženje prvostupanjskog suda da poćinitelji kaznenih djela u pravilu na mjestu inkriminacije ne ostavljaju moguće dokaze, odnosno predmete i sredstva kojima je djelo poćinjeno, a još je manje očekivano da se na licu mjesta ili na nekom očekivanom mjestu ostavlja plijen, kao centralni predmet kriminalne aktivnosti. S druge strane, gotovo je nevjerovatno i životno nelogično da bi se iz čitave plejade policijskih službenika koji su ovaj ili onaj način sudjelovali u otkrivanju kaznenog djela baš svi urotili protiv optuženika. Sve ovo tim više, jer je optuženik tijekom postupka dao naslutiti da zna zapravo tko je pravi poćinitelj djela, ali da to ne želi otkriti zbog razloga sigurnosti, što ponovo dovodi u pitanje vjerodostojnost njegova iskaza, i to ne samo u tom procesnom svojstvu, već i kao dugogodišnjem rukovoditelju Odjela, odnosno Službe organiziranog kriminaliteta, od kojeg se ne očekuje ovako iznenađan, neobjašnjiv i neargumentirani strah. Stoga ova i ovakva činjenična pobijanja iz žalbe optuženika, sama za sebe, ne ostavljaju mjesta sumnji u iskljućenje optuženika kao poćinitelja djela, odnosno sumnji u činjenično stanje kako je ono utvrđeno u pobijanoj presudi, a koje je, kako to s pravom smatra prvostupanjski sud, utemeljeno na zatvorenom krugu indicija.

Prema tome, na temelju tako sveobuhvatne i pravilne ocjene svih u postupku izvedenih personalnim i materijalnih dokaza, pri čemu i obrane optuženika, sud prvog stupnja izveo je pravilne zaključke o poćinjenju kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti od strane optuženika i njegovoj odgovornosti za to djelo. U obrazloženju pobijane presude, posebno na str. 33-38, sud prvog stupnja dao je u svemu veoma iscrpne, relevantne i uvjerljive razloge, koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, te na iste upućuje žalitelj. Na tako pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje prvostupanjski je sud pravilno primijenio kazneni zakon kada je djelatnost optuženika pravno označio kao kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 291. st. 2. KZ/11. na način kako mu je to optužnicom stavljeno na teret.

Budući da se žalbom problematizira i teza da je činjenično stanje iz pobijane presude ostalo nepotpuno utvrđeno, treba naglasiti kako žalitelj ni u tom dijelu nije doveo u sumnju presudu suda prvog stupnja. Ovo iz razloga, jer iz žalbe ne proizlazi koje je to odlučne činjenice prvostupanjski sud u postupku propustio utvrditi te koje je konkretno dokaze za njihovo utvrđenje trebao provesti pa, s obzirom na izneseno, prema ocjeni ovog suda drugog stupnja činjenično stanje, suprotno navodima iz žalbe, nije ostalo nepotpuno utvrđeno.

Slijedom svega iznesenog, nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Optuženik se u žalbi poziva i na žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona, smatrajući kako iz predmetnog činjeničnog opisa pobijane presude ne bi proizlazilo naznačeno kazneno djelo, već djelo iz čl. 233. st. 1. i 2. KZ/11. Međutim, suprotno takvoj tvrdnji žalitelja, prije svega valja istaknuti kako svojstvo (službena osoba) počinitelja među strankama u konkretnom slučaju nije bilo sporno, kao ni okolnost da su se otuđeni novac i zlato nalazili pohranjeni u metalnoj kasi koju je optuženik imao u svom uredu. Iz navedenog jasno proizlazi da konkretno inkriminirano postupanje u mnogome nadilazi opis bića kaznenog djela kaznenog djela pronevjere iz čl. 233. st. 1. i 2. KZ/11., kako to pogrešno sugerira optuženik u svojoj žalbi. Osim toga, njegovo konkretizirano kriminalno postupanje, kada se uzmu u obzir njegove ovlasti i posljedice protuzakonitog postupanja iskorištavanjem svojih službenih ovlasti, mogu se, i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda, podvesti isključivo pod opis kaznenog djela zloporabe položaja i ovlasti iz čl. 291. st. 1. i 2. KZ/11., kako je to pravilno pravno okvalificirao prvostupanjski sud u pobijanoj presudi.

Stoga, nije ostvarena povreda kaznenog zakona na koju optuženik žalbom upire. Ovaj sud drugog stupnja pobijanu je presudu ispitao i po službenoj dužnosti u odnosu na povrede kaznenog zakona, sukladno čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08., pri čemu nije utvrdio da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon.

Iako optuženik u uvodu žalbe kao osnovu pobijanja prvostupanjske presude navodi i odluku o kazni, on tu žalbenu osnovu ne obrazlaže, pa je ovaj sud drugog stupnja u tom dijelu presudu ispitao sukladno čl. 478. ZKP/08.

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog odluke o kazni državni odvjetnik općenito ističe da je sud prvog stupnja precijenio olakotne okolnosti, a podcijenio otegotne okolnosti na strani optuženika, pri čemu posebno navodi da je prvostupanjski sud propustio optuženiku kao otegotno cijiniti visinu protupravne imovinske koristi koju je optuženik stekao počinjenjem kaznenog djela, pa da svog svega navedenog kazna nije razmjerna stvarnoj težini izvršenog kaznenog djela.

Ispitujući odluku o kaznenoj sankciji, ovaj sud drugog stupnja nalazi da je prvostupanjski sud optuženiku pravilno utvrdio sve okolnosti važne za proces individualizacije kazne koje u smislu čl. 47. KZ/11. utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja i da je te okolnosti u dostatnoj mjeri valorizirao, zbog čega njihova preocjena nije osnovana. Prvostupanjski je sud u tom smislu opt. Ž. D. osnovano kao olakotno uzeo osobne prilike, odnosno činjenicu da je oženjen i da je otac troje djece, kao i činjenicu njegove neosuđivanosti, koju okolnost je s pravom relativizirao s obzirom na dužnost koju je optuženik obavljao. S druge strane, osnovano je sud prvog stupnja optuženiku kao otegotno cijenio da je svojim postupkom policiji koja je upravo zadužena za sprečavanje kriminalnih aktivnosti nanio sramotu, a što je imalo utjecaj i na povjerenje građana u tu instituciju, te način počinjenja kaznenog djela u kojem je podmetao materijalne dokaze radi odvrćanje istrage prema sebi što, upućuje na određen stupanj drskosti i potpuno nekritičan odnos prema počinjenom kaznenom djelu.

Stoga, uzimajući u obzir sve tako utvrđene okolnosti o kojima ovisi vrsta i visina kazne, pri čemu i težinu kaznenog djela te stupanj krivnje, prvostupanjski je sud optuženika za počinjeno kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 291. st. 2. KZ/11. ispravno osudio na kaznu zatvora u trajanju od šest godina. Tako izrečena kazna i po ocjeni ovog suda drugog stupnja primjerena je i adekvatna društvenoj opasnosti optuženika kao počinitelja, pa se stoga opravdano može očekivati da će se sa takvom kaznom ostvariti sve svrhe kažnjavanja predviđene u čl. 41. KZ/11.

U odnosu na odluku suda o oduzimanju imovinske koristi, protivno navodima iz žalbe, ispravno je prvostupanjski sud pobijanom presudom optuženiku oduzeo imovinsku korist, jer nitko ne može zadržati korist ostvarenu počinjenjem kaznenog djela, pa je tako u konkretnom slučaju osnovano od optuženika oduzeta imovinska korist u ukupnom iznosu od 3.327.989,00 kuna. Pritom valja naglasiti kako je odluka o oduzimanju imovinske koristi ispravno utemeljena na zakonskoj odredbi iz čl. 560. ZKP/08. te je po sudu prvog stupnja dostatno obrazložena.

Kako su tijekom kaznenog postupka nastali efektivni troškovi i to za provođenje mehanoskopskog vještačenja u iznosu od 2.352,00 kune, biološkog vještačenja u iznosu od 119.660,00 kuna, traseološkog vještačenja u iznosu od 2.688,00 kuna, fizikalno-kemijskog vještačenja u iznosu od 3.400,00 kuna, vještačenja papilarnih linija u iznosu od 8.026,00 kuna, troškova vađenja krvi za potrebe vještačenja u iznosu od 1.434,84 kuna, trošak prevođenja po tumaču za njemački jezik u iznosu od 1.327,50 kuna, trošak za svjedoka u iznosu od 86,00 kuna, prvostupanjski je sud sukladno zakonu obvezao optuženika na njihovo plaćanje, kao i na plaćanje paušala u iznosu od 3.000,00 kuna, a koji troškovi su odmjereni u skladu s trajanjem i složenošću postupka. Stoga, suprotno žalbi optuženika u tom dijelu, ukoliko bi njegovo imovinsko stanje u vrijeme izvršenja odluke o troškovima bilo takvo da bi plaćanjem troškova bilo dovedeno u pitanje njegovo uzdržavanje, prema čl. 148. st. 6. ZKP/08., on može obrazloženim zahtjevom od predsjednika prvostupanjskog vijeća zatražiti oslobađanje od dužnosti njihove naknade.

Slijedom izloženog, a budući da ispitivanjem prvostupanjske presude nisu nađene druge povrede zakona na koje ovaj sud drugog stupnja, u skladu s odredbom čl. 476. st. 1. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, trebalo je na temelju čl. 482. ZKP/08., odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 23. studenog 2020.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.